
ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

ՀՈԴՎԱԾՆԵՐ, ՀԱՂՈՐԴՈՒՄՆԵՐ

I

Ժորես Խաչատրյան – Մեծն Արտաշես Առաջինը հայոց պատմության էջերում	3
Վահագն Գրիգորյան – Ազաթանգեղոսի «Հայոց պատմությունը» և Հայաստանի վաղ միջնադարի ճարտարապետության ուսումնասիրության խնդիրները	14
Գրիգոր Թանանյան – Մխիթար Գոշի իրավունքի փիլիսոփայությունը	38
Անահիտ Մուրադյան – Հայ տպագրության 500-ամյակը	53
Թովմաս Պողոսյան – Զիվանի (կենսագրական ակնարկ)	67
Մերի Հովհաննիսյան – Բարբառային և ժողովրդախոսակցական բառերը Վահան Տերյանի խոսքարվեստում	80

II

Սուսաննա Հովհաննիսյան – Թումանյանի գրական բանավեճերի պատմությունից ...	89
Մյասնիկ Եսոյան – Հայ-քրդական հարաբերությունների լուսաբանումը սիրիական «Թակկադում» թերթում (1910–1913 թթ.)	113
Անահիտ Հակոբյան – Խաչատուր Աբովյանի առնչությունները Հայաստան այցելած եվրոպական գիտնականների հետ (1843–1848 թթ.)	123
Անահիտ Աբրահամյան – «Վեցկի» բառանվան շուրջ	133
Հրաչյա Ասմաթյան – Ազատաբաղձ գարիբալդիականները հայ ժողովրդի ճակատագրի մասին	139
Արմինե Գազինյան – Հայերենի անորոշ դերբայի տիպաբանական փոփոխությունները ռուսերենի ինֆինիտիվի համեմատությամբ	144
Թամար Հայրապետյան – Ծիսական մրցության մշակույթը հայկական հրաշապատում հեքիաթներում	155
Արմեն Պետրոսյան, Նվարդ Տիրացյան – Հայոց առաջին մայրաքաղաք Արմավիրը պաշտամունքային կենտրոն	169
Հարություն Խուդանյան – «Ալզի» (Աղձնիք) տեղանվան ստուգաբանության հարցերի շուրջ	185
Սերգեյ Հարությունյան – Երազգավորսի 1977 թ. պեղումները	192

ՔՆՆԱՐԿՈՒՄՆԵՐ

Ալբերտ Մուշեղյան – «Ազաթանգեղոսի պատմությունը», ստեղծման հանգամանքները, գրության ժամանակը և հեղինակի հարցը	196
---	-----

ՀՐԱՊԱՐԱԿՈՒՄՆԵՐ

Ռուբեն Սահակյան – Հաղթանակած Վանը (Ա-Դոյի անտիպ հուշերից)	223
--	-----

ԳՐԱԽՈՍՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

Աշոտ Հայրունի – Հենրիկ Աբրահամյան, Խորհրդային և հետխորհրդային հասարակությունը 1945–2011 թթ.	243
Լևոն Մուրաֆյան – Գ. Շախկյան, Թումանյանի ընտանեկան աշխարհը	246
Անուշավան Զաքարյան – Ռոբերտ Բաղդասարյան, Կարեն Միքայելյան: Ստեղծագործությունը և ներդրումը ռուս-հայ գրական-մշակութային փոխառնությունների մեջ (ռուս.)	248
Վլադիմիր Բեստով (Հյուսիսային Օսեթիա - Ալանիայի Հանրապետություն) – Թել- ման Գևորգյան, Համամասնությունները հայ ճարտարապետության մեջ (ռուս.)	252
Ալեսանդրո Օրենզո (Բոալիա) – Դալիթ Անյադթ, Մեկնություն ի «Վերլուծական» Արիստոտելի	255
Սվետլանա Վարդանյան – Լուսինե Ղուկասյան, Երկվորյակների առասպելը և դրա տարբեր դրսևորումները հայ վիպական ավանդության համակարգում	257
Նվարդ Վարդանյան – Գայանե Շագոյան, «Յոթ օր, յոթ գիշեր», հայոց հարսանիքի համապատկեր	260

ՄԵՐ ՀՈԲԵԼՅԱՐՆԵՐԸ

Նորայր Ադալյան – Հայագիտության նվիրյալը (ՀՀ ԳԱԱ թղթակից անդամ Աելիտա Դուրվանյանի ծննդյան 70-ամյակի առթիվ)	264
---	-----

ՄԵՐ ԵՐԱԽՏԱՎՈՐՆԵՐԸ

Գարեգին Թումանյան, Ռուբեն Վարդանյան – Մեծանուն գիտնականը և քաղա- քացին (Գևորգ Տիրացյանի ծննդյան 85-ամյակի առթիվ)	269
--	-----

ԼՐԱՏՈՒ

ՀՀ Գիտությունների ազգային ակադեմիան համալրվեց ՀՀ ԳԱԱ արտասահմանյան 22 նոր անդամներով	274
ՀՀ ԳԱԱ տարեկան ընդհանուր ժողովը	277
Հրանտ Քոչարյան – ՀՀ ԳԱԱ հայագիտության և հասարակական գիտությունների բաժանմունքի տարեկան ընդհանուր ժողովը	278
Մերի Կիրակոսյան – Երիտասարդ հայ արվեստաբանների գիտական վեցերորդ նստաշրջանը	282

ՆԱՄԱԿ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹՅԱՆԸ

Ազատ Եղիազարյան – Մի քանի նկատառում ՊԲՀ-ի գլխավոր խմբագրի կար- ծիքի առթիվ	286
---	-----

СОДЕРЖАНИЕ СТАТЬИ, СООБЩЕНИЯ

I

Жорес Хачатрян – Великий Арташес I на страницах армянской истории	3
Ваагн Григорян – «История Армении» Агафангела и вопросы исследования раннесредневековой архитектуры Армении	14
Григор Тананян – Философия права Мхитара Гоша	38
Анаит Мурадян – 500-летие армянского книгопечатания	53
Товмас Погосян – Дживани (биографический очерк)	67
Мери Оганнисян – Диалектные и народные слова в искусстве речи Ваана Теряна	80

II

Сусанна Ованесян – Из истории литературных дискуссий Туманяна	89
Мясник Есоян – Освещение армяно-курдских отношений сирийской газетой «Таккадум» (1910–1913 гг.)	113
Анаит Акопян – Взаимоотношения Хачатура Абовяна с посетившими Армению европейскими учеными (1843–1848 гг.)	123
Анаит Абрамян – К вопросу о наименовании «вещки»	133
Грация Асмарян – Свободолюбивые гарибальдийцы о судьбе армянского народа	139
Армине Гагинян – Типологические изменения армянского инфинитива в сравнении с русским	144
Тамар Айрапетян – Культура ритуальных состязаний в армянских волшеб- ных сказках	155
Армен Петросян, Нвард Тирацян – Первая столица Армении Армавир как культовый центр	169
Арутюн Худанян – К вопросам этимологии топонима «Алзи» (Алзник)	185
Сергей Арутюнян – Раскопки 1977 г. в Еразговорсе	192

ОБСУЖДЕНИЯ

Альберт Мушегян – «История Агафангела»: обстоятельства создания, время написания и вопрос о личности автора	196
---	-----

ПУБЛИКАЦИИ

Рубен Саакян – Победивший Ван (из неопубликованных воспомина- ний А-До)	223
---	-----

РЕЦЕНЗИИ

Ашот Айруни – Генрик Абрамян. Советское и постсоветское общество. 1945–2011 гг.	243
Левон Мутафян – Г. Шахян. Семейный мир Туманяна	246
Анушаван Закарян – Роберт Багдасарян. Карен Микаэлян. Творчество и вклад в русско-армянские литературно-культурные взаимосвязи (на русском языке)	248
Владимир Бесолов (Республика Северная Осетия - Алания) – Тельман Геворкян. Пропорции в армянской архитектуре (на русском языке)	252
Алессандро Оренго (Италия) – Давид Анахт. Толкование аналитики Аристотеля	255
Светлана Вартанян – Лусине Креджян. Легенда о близнецах и ее различ- ные проявления в системе традиции армянской мифологии	257
Нвард Вартанян – Гаяне Шагоян. «Семь дней, семь ночей» – панорама армянской свадьбы	260

НАШИ ЮБИЛЯРЫ

Норайр Адалян – Заслуженный деятель арменоведения (к 70-летию со дня рождения члена-корреспондента НАН РА Аэлиты Долуханян)	264
---	-----

НАШИ ЗАСЛУЖЕННЫЕ ДЕЯТЕЛИ

Гарегин Туманян, Рубен Варданян – Видный ученый и гражданин (к 85-летию со дня рождения Геворга Тирацяна)	269
---	-----

ХРОНИКА

Национальная академия наук РА пополнилась 22 новыми зарубежными членами НАН РА	274
Общее годовичное собрание НАН РА	277
Грант Кочарян – Общее годовичное собрание Отделения арменоведения и общественных наук НАН РА	278
Мери Киракосян – Шестая научная сессия молодых армянских искусств-воведов	282

ПИСЬМО В РЕДАКЦИЮ

Азат Егиазарян – Несколько соображений по поводу мнения главного редактора ИФЖ	286
--	-----

CONTENTS

ARTICLES, REPORTS

I

Zhores Khachatryan – Great Artashes the First in the Pages of Armenian History	3
Vahagn Grigoryan – Agathangeghos’s “History of Armenia” and Problems in the Study of the Early Medieval Armenian Architecture	14
Grigor Tananyan – Law Philosophy of Mkhitar Gosh	38
Anahit Mouradyan – The 500th Anniversary of the Armenian Book-Printing	53
Tovmas Poghosyan – Jivani (biographical sketch)	67
Meri Hovhannisyanyan – Dialectical and Popular Words in Vahan Teryan’s Speech Art	80

II

Susanna Hovhannissyan – From the History of Toumanyanyan’s Literary Debates	89
Myasnik Yesoyan – The Elucidation of the Relations between Armenians and Kurds in Syrian Newspaper “Takkadum” (1910–1913)	113
Anahit Hakobyan – Khachatur Abovyan’s Interrelations with European Scholars Having Visited Armenia (1843–1848)	123
Anahit Abrahamyan – To the Question of the Name “Vetski”	133
Hrachya Asmaryan – Freedom-Loving Garibaldians about the Fate of the Armenian People	139
Armine Gaginyan – The Typological Changes of the Armenian Infinitive in Comparison with Russian Infinitive	144
Tamar Hayrapetyan – The Culture of Ritual Competitions in the Armenian Fairy Tales	155
Armen Petrossyan, Nvard Tiratsyan – The First Capital of Armenia Armavir as a Cult Center	169
Harutyun Khudanyan – To the Questions of the Etymology of the Toponym “Alzi” (Aghdznik/Alznikh)	185
Sergey Harutyunyan – The 1977 Excavations of Yerazgavorse	192

DISCUSSIONS

Albert Musheghyan – “History of Agathangeghos”, Circumstances of Creation, Time of Writing and Question of the Personality of the Author	196
--	-----

PUBLICATIONS

Ruben Sahakyan – The Victorious Van (from A-Do’s unpublished memoirs)	223
--	-----

BOOK REVIEWS

Ashot Hayruni – Henrik Abrahamyan. Soviet and Post-Soviet Society. 1945–2011	243
Levon Mutafyan – G. Shakhkhan. The World of the Toumanyany Family	246
Anushavan Zakaryan – Robert Baghdassaryan. Karen Mikayelyan. Creative Work and Contribution to Russian-Armenian Literary-Cultural Interrelations (in Russian)	248
Vladimir Bessolov (Republic of North Ossetia - Alania) – Telman Gevorgian. The Proportions in Armenian Architecture (in Russian)	252
Alessandro Orengo (Italy) – David the Invincible, Commentary on Aristotle's Prior Analytics	255
Svetlana Vardanyan – Lusine Ghrejyan. The Legend of Twins and Its Different Manifestations in the System of Tradition of Armenian Mythology	257
Nvard Vardanyan – Gayane Shagoyan. "Seven Days, Seven Nights" – A Panorama of Armenian Wedding	260

OUR JUBILEES

Norayr Adalyan – The Devotee to Armenology (to the 70th birth anniversary of the corresponding-member of NAS RA Aelita Dolukhanyan)	264
--	-----

OUR HONOURED SCHOLARS

Garegin Toumanyany, Ruben Vardanyan – Prominent Scholar and Citizen (to Gevorg Tiratsyan's 85th birth anniversary)	269
---	-----

NEWS

National Academy of Sciences RA is Replenished with 22 New Foreign Members of NAS RA	274
Annual General Assembly of NAS RA	277
Hrant Kocharyan – Annual General Assembly of the Department of Armenology and Social Sciences of NAS RA	278
Mary Kirakossyan – The Sixth Scientific Session of Young Armenian Art Critics	282

A LETTER TO THE EDITORIAL STAFF

Azat Yeghiazaryan – Some Remarks Concerning the Opinion of the Editor-in-Chief of HPJ	286
---	-----